

«Астана медицина университеті» КеАҚ

К-АсМУ-02-24
№ 2 басып
11беттің 1-беті

«Астана медицина университеті» КеАҚ
Білім алушыларының этикалық кодексі

БЕКІТІЛДІ
«Астана медицина университеті» КеАҚ
Басқармасының шешімі
2024 жылғы «31» 07/24 № 14 хаттама

«АСТАНА МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ
БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ
ЭТИКАЛЫҚ КОДЕКСІ

САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

К – АсМУ-02-24

«АСТАНА МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ»
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
САПАНЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ОРТАЛЫҒЫ

ТҮПНҰСҚА / ОРИГИНАЛ

«АСТАНА МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ»
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ
САПАНЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ОРТАЛЫҒЫ

ТІРКЕУ №

34

26.

07

20 24.

Астана қ.

«Астана медицина университеті» КеАҚ

К-АсМУ-02-24

«Астана медицина университеті» КеАҚ

№ 1 баспа

Білім алушыларының этикалық кодексі

11беттің 2-беті

МАЗМҰНЫ

1.	Жалпы ережелер	3
2.	Университеттің білім процесіне қатысушыларының құқықтары мен міндеттері	3
3.	Қайта карау, өзгерістер енгізу, сақтау және тарату	9
	Келісу парағы	10
	Өзгерістерді тіркеу парағы	11
	Танысу парағы	12

1. Жалпы ережелер

1. Білім алушылардың осы Әдеп кодексі (бұдан әрі - Кодекс) Қазақстан Республикасының Конституциясына, "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" кодексіне, Қазақстан Республикасының "Білім туралы", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" заңдарына, Харасменттен қорғау жөніндегі саясатқа, Академиялық адалдық кодексіне, студенттік жатақханалар туралы Ережеге, жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларға сәйкес әзірленді және "Астана медицина университеті" КеАҚ (бұдан әрі – Университет) білім алушыларының адамгершілікке, адамға, мемлекетке және жалпы қоғамға деген құрметке негізделген адамгершілік бағдарлары мен моральдық-этикалық нормалары мен мінез-құлық қағидаларын айқындайды.

2. Кодекс бүкіл оқу кезеңінде Университеттің білім алушылары, әкімшілігі, қызметкерлері мен оқытушы-профессорлар құрамы арасындағы өзара қарым-қатынасты реттейтін нормалар мен ережелер жиынтығы болып табылады (білім алушылар деп студенттерді, интерндерді, резиденттерді, магистранттарды және оқудың барлық түріндегі докторанттарды түсіну керек).

3. Кодекс Университеттің студенттерге деген сенімін нығайтуға, оқу қызметіне жоғары мотивацияны, Университеттің білім беру ортасында қолайлы психологиялық климатты дамыту үшін барынша қолайлы жағдайлар жасауға бағытталған.

4. Кафедраларда, клиникалық базаларда, жатақханаларда, Университет аумағында және одан тыс жерлерде болу кезінде осы Кодекстің барлық нормаларын сақтау білім алушылардың адамгершілік мәдениетін, Университеттің имиджі мен іскерлік беделін нығайтудың басты мақсатына қол жеткізуге мүмкіндік береді.

5. Осы Кодекс негізге алатын негізгі қағидалар:

- 1) адалдық;
- 2) адамгершілік;
- 3) жеке адамның құқықтарын, ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;
- 4) мейірімділік;
- 5) адамгершілік;
- 6) адал ниеттілік;
- 7) ашықтық;
- 8) жүктелген міндеттерді орындау үшін жауапкершілік.

2. Университеттің білім процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері

6. Білім алушылардың құқығы бар:
  - 1) оқу үлгерімі, білім беру қызметін регламенттейтін Университеттің ішкі нормативтік құқықтық актілері туралы толық және анық ақпарат алуға;
  - 2) білім беру процесіне қатысты мәселелер бойынша университет қызметкерлеріне жүгінуге;
  - 3) Университет ұйымдастыратын қоғамдық, мәдени және сауықтыру іс-шараларына қатысуға;
  - 4) Университет қызметінің маңызды мәселелерін талқылауға және шешуге, оның ішінде қоғамдық ұйымдар мен Университеттің басқару органдары арқылы қатысуға;
  - 5) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында және Университеттің ішкі нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген тәртіппен білім алушылардың өкілдік органдарын, білім алушылардың қоғамдық ұйымдарын және басқа да бірлестіктерді құруға;
  - 6) Университеттің білім алушыларының өкілді органдарына сайлануға және сайлауға;
  - 7) оқу және ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысуға, таңдаған мамандығы бойынша білімді толықтыру және практикалық дағдыларды игеру үшін барлық мүмкіндіктерді пайдалануға;

8) ғылыми зерттеулердің барлық түрлеріне, конференцияларға, симпозиумдарға қатысуға, өз жұмыстарын баспаға, оның ішінде Университеттік басылымдарға ұсынуға;

9) Университет кітапханасының ақпараттық ресурстарын, оқу, ғылыми және басқа да бөлімдердің қызметтерін олардың ережелеріне сәйкес пайдалануға;

10) білім алушылар өкілдігі пен Университет тарапынан бұзушылықтар анықталған жағдайда білім алушылардың мүдделерін қорғауға.

7. Білім алушылардың міндеттері:

1) осы Кодекстің мәтінімен танысуға міндетті. Осы Кодекстің моральдық-этикалық нормаларын білмеу немесе келіспеу, әдепсіз мінез-құлықты ақтау болып табылмайды;

2) Қазақстан халықтарының бірлігін және елдегі ұлтаралық келісімді нығайтуға ықпал етуге, мемлекеттік және басқа тілдерді, Қазақстан халықтарының мәдениетіне құрметпен қарау;

3) адал, әділ болу, осы Кодексті білу және оны Университеттің кафедраларында, клиникалық базаларында, жатақханаларында және аумағында болған кезде ғана емес, сонымен бірге олардан тыс жерлерде де сақтау;

4) адал ниетпен білім алу, сабақтан себепсіз қалмау;

5) академиялық адалдық қағидаттарын сақтау;

6) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарын сақтау;

7) білім және ғылыми процестерді реттейтін білім беру саласындағы нормативтік актілердің талаптарын орындау, оларды ұйымдастыру және өткізу;

8) таңдаған мамандығы бойынша теориялық білім мен практикалық дағдыларды адал және терең меңгеру;

9) оқу сабақтарына қатысу және оқу жоспарлары мен бағдарламаларда көзделген тапсырмалардың барлық түрлерін белгіленген мерзімде орындау;

10) харассментке төзбеушілік ортасын құру және оны қолдау, қабылданған Саясаттың сақталуына ықпал ету;

11) өзге адамдардың зияткерлік меншігін құрметтеу;

12) Университетте іскерлік және достық қарым-қатынастар мен сындарлы ынтымақтастықты орнатуға және нығайтуға ықпал ету;

13) ар-намыс пен абыройды құрметтеу, сондай-ақ шығу тегіне, ұлтына, әлеуметтік мәртебесіне және діни сенімдеріне қарамастан, Университеттің оқытушыларына, қызметкерлеріне және білім алушыларына құрметпен қарау;

14) дәрігерлік құпияны сақтау, пациенттің ар-намысы мен абыройын, оның жеке өміріне қол сұғылмаушылық құқығын құрметтеу, оның отбасы мен жақындарына құрметпен қарау;

15) қоғамдық орындардағы мінез-құлық нормаларын сақтау, студенттік жатақханаларда тұру ережелерін сақтау, жалпы қабылданған моральдық және этикалық нормаларды сақтау, болашақ дәрігердің немесе маманның моральдық келбетіне сәйкес келмейтін заңсыз әрекеттерге жол бермеу, Университеттің іскерлік беделін, абыройы мен беделін сақтау;

16) басқа білім алушылар тарапынан осы Кодекстің нормаларын бұзушылықтардың жолын тоқтату немесе оларды болдырмау үшін өзге де шаралар қолдану;

17) Университетте және жатақханаларда, клиникалық және практикалық базаларда сабақтар өтетін емдеу мекемелерінің аумағында темекі шегуден және спирттік ішімдіктерді, есірткі құралдарын, психотроптық немесе масайтатын басқа да заттарды тұтынудан бас тартуға, оқу уақытын саналы ұйымдастыруға және Университеттің білім алушысы имиджін жоғары деңгейде ұстау;

18) жалпы мәдениетті үнемі арттыруға, өнегелік мәдениетін және дене бітімін жетілдіруге, оқу тәртібін сақтауға, Университет әкімшілігінің өкімдерін астығылы және дәл орындауға ұмтылу;

19) ұжымда салауатты микроклимат құруға ұмтылу, достық пен өзара көмек атмосферасын сақтау, кіші курс студенттеріне Университет ортасына бейімделуге көмектесу, Университеттің

дәстүрлерін сақтау, жетілдіру және білім алушылардың жаңа буынына жеткізу;

20) Университеттің мүлкіне ұқыпты қарау, оны ұтымды пайдалану, залалдың алдын алу шараларын қабылдау, залал келтірілген жағдайда келтірілген залалды өтеу;

21) Университеттің қоғамдық пайдалы жұмысына және қоғамдық өміріне белсенді қатысу;

22) пікірталастарды Университет беделіне нұқсан келтірмей, дұрыс түрде жүргізу;

23) емдеу-профилактикалық мекемелерге жіберу үшін уақтылы және жүйелі түрде жоспарлы медициналық (флюорологиялық тексеруден, В және С гепатитіне, АИТВ инфекциясына, Вассерман реакциясына, алтын стафилококтың бактериялық себіндісіне және т. б.) тексеруден өту;

24) Университеттің оқу корпустарына, жатақханаларға және клиникалық базаларға кіру (шығу) және тұру үшін өзімен бірге жеке куәлікті, студенттік билетті немесе рұқсаттаманы алып жүру және оларды кіру шығу кезінде көрсету;

25) білім алушының жеке құжаттарына ұқыпты қарау, олар жоғалған жағдайда Университеттің тиісті бөлімшелеріне дереу хабарлау;

26) өз оқу орнын, оқу жабдықтарын тәртіпке келтіру, аудиторияларда, үй-жайларда, клиникалық бөлімшелерде және басқа да құрылымдық бөлімшелерде тазалықты сақтау, Университет аумағында қоғамдық тәртіпті сақтау;

27) Академиялық адалдық кодексінің нормаларын бұзудың кез келген мүмкіндігіне жол бермеу және олардың мүлтіксіз сақталуын қамтамасыз ету;

28) анықталған және сенімді аппарат көздерін пайдалану, оқу және ғылыми жұмыстарда дәйексөздерді дұрыс пайдалану және түпнұсқа дереккөзге сілтеме жасау;

29) егер бағалау критерийлерінде өзгеше жазылмаса, бағаланатын жұмыстардың барлық түрлерін өздігінен орындау;

30) Кітапхананы пайдалану қағидаларын сақтау. Оқу, әдістемелік, ғылыми және көркем әдебиетті жоғалтқан білім алушы оларды ұқсас немесе соған тең басылымдармен ауыстыруға міндетті;

31) мәйіттік және анатомиялық препараттармен жұмыс барысында биомедициналық этика қағидаларын, зертханалық жануарларға қатысты адамгершілік нормаларын сақтау;

32) арнайы ережелер мен нұсқаулықтарда көзделген қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария, еңбек гигиенасы және өрттен қорғау қағидаларын сақтау;

33) осы Кодекстің ережелерін, Университет Жарғысының талаптарын, Тәртіптік кеңес шешімдерін, Басқарма төрағасы – Ректордың, проректорлардың, декандардың бұйрықтары мен тапсырмаларын, сондай-ақ басқа да ішкі істер органдарының ережелерін сақтау;

8. Білім алушылар жауапты:

1) Университеттің имиджіне (іскерлік беделі мен абыройына) нұқсан келтіргені үшін;

2) мінез-құлықтың жалпы қабылданған этикалық нормаларын бұзғаны үшін;

3) университеттің оқу корпустарында, жатақханаларында және клиникалық базаларында, сондай-ақ олардың іргелес аумағында заңнама бойынша әкімшілік және қылмыстық құқық бұзушылыққа және қылмысқа байланысты іс-әрекеттер жасағаны үшін;

4) университеттің ішкі нормативтік регламенттеуші құжаттарының ережесін бұзғаны үшін;

5) Университет білім алушылары мен қызметкерлерін балағаттау (қорқыту, әлсіз сөздер айту), сондай-ақ физикалық күш көрсетумен байланысты емес әрекеттерді жасағаны үшін;

6) Университет білім алушылары мен қызметкерлерінің жеке мүлкін ұрлауға байланысты әрекеттерді жасағаны үшін;

7) қызметкерлерге және білім алушыларға құрметсіздік көрсеткені үшін, басқа адамның ар-намысы мен қадір-қасиетін кемсітудің кез келген нысандарын көрсеткені үшін, жеке адамға физикалық және психикалық зорлық-зомбылық қолданғаны үшін;

8) жыныстық, әлеуметтік, ұлттық, діни және басқа да белгілер бойынша кемсіткені үшін;

9) заңмен жазаланатын ақпаратты орналастырғаны және таратқаны үшін;

10) әлеуметтік желілерде және өзге де ашық көздерде медициналық университеттің жоғары мәртебесіне, оқытушылардың, қызметкерлердің, студенттердің және білім алушылардың басқа да санаттарының беделіне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін фотосуреттерді, бейнероликтерді, балағат сөздерді, мәтіндік және графикалық ақпаратты жариялағаны және таратқаны үшін;

11) университеттің оқу корпусарында, жатақханаларында және клиникалық базаларында, сондай-ақ олардың іргелес аумақтарында қандай да бір тәртіпсіздіктерге бастамашы болғаны және қатысқаны үшін, Университет әкімшілігінің тиісті рұқсатынсыз хабарландырулар мен көрнекі үгіт-насихаттар жапсырғаны үшін;

12) Университеттің оқу залдарында және дәрісханаларында, зертханаларында, жатақханаларында, кітапханаларында және клиникалық базаларында тыныштық пен тәртіпті бұзғаны үшін;

13) Университетте, жатақханаларда, кітапханада және Университеттің клиникалық базаларында алкогольдік ішімдіктерді, есірткілік заттарды, психотроптық немесе масайтатын басқа да заттарды тұтыңғаны үшін, сондай-ақ аталған орындарда алкогольдік немесе есірткілік масан күйде болғаны үшін;

14) Университеттің оқу залдарында және дәрісханаларында, зертханаларында, жатақханаларында, кітапханаларында және клиникалық базаларында құмар ойындарды ұйымдастырғаны, өткізгені және оларға қатысқаны үшін;

15) Университеттің оқу ғимараттарында, жатақханаларында және клиникалық базаларында, сондай-ақ оларға іргелес аумақта темекі шеккені үшін;

16) жала жабу, яғни Университет білім алушылары мен қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіретін немесе олардың беделіне нұқсан келтіретін көрінеу жалған мәліметтерді таратқаны үшін;

17) үй-жайларда (оқу кабинеттерінде, дәрісханаларда, акт залында, кітапханада, асханада және оқу орындарында) бас киіммен және сырт киіммен жүргені үшін;

18) Университет мүлкін немесе басқа адамдардың мүлкін рұқсатсыз алып қойғаны, пайдаланғаны, орнын ауытырғаны, сатқаны, бүлдіргені немесе жойғаны үшін;

19) Университеттің ақылы қызметтерді немесе тауарларды сату құқығы берілмей Университетте, Университеттің жатақханаларында және клиникалық базаларында осы қызметті жүзеге асыруғаны үшін;

20) сыбайлас жемқорлық, оның ішінде пара беру немесе алумен (сыйлықтар беру, кез келген нысанда сыйақы беру, сондай-ақ пара беру бойынша делдалдық қызмет көрсету) байланысты құқық бұзушылықтар мен қылмыстар жасағаны үшін;

21) кез келген ресми құжаттарды (емтихан ведомостарын, анықтамаларды, оның ішінде денсаулық туралы медициналық анықтамаларды, портфолиоларды, сертификаттарды, жазбаларды, кілттерді, электрондық құрылғылары, парольдері және т. б.) қолдан жасау немесе бұрмалау немесе неғұрлым жоғары баға алу үшін туыстық қызметтік және өзге де байланыстарды пайдаланғаны үшін;

22) Университетке қабылдау үшін бұрмаланған жалған құжаттарды (жеке құжаттар, анықтамалар, анықтамалар және т.б.) ұсынғаны үшін. Жалған құжаттар анықталған жағдайда Университет білім алушыны оқудың кез келген кезеңінде оқудан шығаруға құқылы;

23) кезекшілік, науқастарға жетекшілік ету және т. б. бойынша көрінеу жалған мәліметтер мен есептер бергені үшін;

24) Ағымдағы, аралық және қорытынды бақылау кезінде ұялы байланыстарды, парақтарды, құлаққаптарды немесе басқа да байланыс құралдарын пайдаланғаны үшін, бақылау ережелерін бұзғаны үшін;

25) ағымдағы, аралық, қорытынды бақылауды тапсыру үшін өзіңізді басқа тұлғамен

«Астана медицина университеті» КеАҚ

«Астана медицина университеті» КеАҚ
Білім алушыларының этикалық кодексі

К-АсМУ-02-24
№ 1 басына
11 беттің 2-беті

ауыстырғаны үшін, сабақтарға, дәрістерге қатысу және ағымдағы, аралық және қорытынды бақылау тапсырғанда, оның ішінде қашықтықтан тапсырғанда басқа білім алушының орнына қатысқаны үшін, сондай-ақ осы әрекеттерге тартқаны және жәрдемдескені үшін;

26) құжатпен расталмаған дәлелді себепсіз сабаққа кешігіп келгені үшін, оқу процесі кезінде тәртіпті бұзғаны үшін, басқа білім алушыларды материалды қабылдаудан алаңдатқаны үшін;

27) пациентпен қарым-қатынас жасау кезінде өзін-өзі жарнамалау, басқа дәрігерлерді, дәрілік заттарды және медициналық бұйымдарды жарнамалағаны үшін, сондай-ақ медицина қызметкерінің беделіне күмән келтіретін немесе өзге де жолмен оның беделін түсіретін қоғамдық іс-әрекеттер үшін;

28) пациенттермен немесе олардың фондында пациенттің рұқсатынсыз фото және бейнетүсірілім жасағаны үшін жауапты болады, ал медициналық ұйымдарда денсаулық сақтау мекемесі әкімшілігінің рұқсаты болуы қажет;

29) әлеуметтік желілерде және пациенттердің жеке деректерінің өзге де ашық көздерінде, клиникалық жағдайлардың фотосуреттерін, пациенттің келісімінсіз оқу процесінде қолжетімді болған аурулар мен жағдайлардың тарихын жариялағаны және талқылағаны үшін;

30) Университетте, елде тәртіпті тұрақсыздандыруға бағытталған ақпаратты таратқаны үшін, сондай-ақ рұқсат етілмеген жиналыстарға, шерулерге, митингілерге және т.б. қатысқаны үшін;

31) Университеттің білім алушылары мен қызметкерлерін әкімшілік, қылмыстық құқық бұзушылықтар немесе басқа да қоғамға жат әрекеттер жасауға тартқаны немесе басқа тұлғаларға жәрдемдескені үшін жауапты болады.

9. Білім алушының сыртқы келбеті:

1) білім алушының сыртқы келбеті Университет беделін нығайтуға көмектесуі, медициналық оқу орнының мәртебесіне сәйкес келуі, ұқыпты және жинақы болуы керек;

2) Университеттің клиникалық базаларында базалық және бейіндік пәндер бойынша сабақтарға қатысу кезінде білім алушы дәрігер ойының тазалығын және кәсіби міндеттерін орындаудағы қатаңдықты білдіретін медициналық форма киюі ережелерін сақтауға міндетті;

3) медициналық форма үлгісі:

халат пен медициналық бас киім (медициналық қалпақ), таза, үтіктелген;

табаны орнықты, жууға болатын ауыстыру аяқ киімі;

клиникалардың үй-жайларында өзге бас киімдерді киюге жол берілмейді;

жиынтықтың екі затын да пайдаланбаған жағдайда халаттың орнына хирургиялық костюм киге рұқсат етіледі;

Университет атауы және білім алушының аты-жөні жазылған бейдж;

4) медициналық формадан басқа сыртқы түріне келесі талаптар қойылады:

Университеттің клиникалық базаларында болған кезде білім алушы клиникалық базаларда белгіленген сыртқы келбетке қатысты ережелерді сақтауы керек;

тырнақтар таза және ұқыпты кесілген;

Университет ғимараттары мен клиникалық базаларға кірген кезде білім алушы бас киімін шешіп, сыртқы киімін гардеробқа тапсырып, өзін тиісті түрге келтіреді;

хош иісті парфюмерияны қолданбаған жөн;

5) белгіленген медициналық форманың болмауы (немесе жартылай болмауы) тәртіпті бұзу болып саналады;

10. Білім алушылардың жауапкершілігі:

Білім алушылар оқу жоспарларын, Университет жарғысында көзделген міндеттерін орындамағаны және тиісінше орындамағаны үшін, осы Кодексті, Академиялық адалдық кодексін, шарттық міндеттемелерді, жатақханада тұру ережелерін бұзғаны үшін, сондай-ақ құқық бұзушылықтар жасағаны үшін білім алушылардың жауапкершілігін қарау жөніндегі тәртіптік кеңес туралы Ережеге сәйкес білім алушыларға тәртіптік жазалар қолданылуы

	«Астана медицина университеті» КеАҚ	К-АсМУ-02-24
	«Астана медицина университеті» КеАҚ Білім алушыларының этикалық кодексі	№ 1 баспа 11 беттің 2-беті

мүмкін.

3. Қайта қарау, өзгерістер енгізу, сақтау және тарату

11. Осы Кодексті қайта қарау, өзгерістер енгізу, сақтау және тарату Университеттің «Құжаттаманы басқару» стандартының (УС-АсМУ-02) талаптарына сәйкес Басқарма төрағасы-Ректордың атына қызметтік жазба негізінде жүзеге асырылады.

12. Осы құжаттың түпнұсқасы Университеттің ішкі нормативтік құжаттарын тіркеуге жауапты бөлімшеде тіркеледі.

13. Осы Кодекстің сканерленген нұсқасы Университет сайтында «Қызметкерлерге» және «Білім алушыға» бөлімдерінде орналастырылады.

«Астана медицина университеті» КеАҚ

«Астана медицина университеті» КеАҚ
Білім алушыларының этикалық кодексі

К-АсМУ-02-24
№ 1 баспа
11беттің 2-беті

Келісу парағы

№	Лауазымы	Тегі, аты-жөні	Келісу парағына қол қойылған күні	Қолы
1	Проректор, Басқарма мүшесі	Д.Д. Сайдангазин		
2	Проректор, Басқарма мүшесі	В.В. Койков		
3	Проректор, Басқарма мүшесі	М.А. Газалиева		
4	Проректор, Басқарма мүшесі	А.Б. Жунусова		
5	Атқарушы директор, Басқарма мүшесі	Н.Н. Маханбаева		
6	Құқықтық қамтамасыз ету басқармасының басшысы	А.К. Мухамбетова		
7	Сапаны қамтамасыз ету орталығының басшысы	К.К. Асылаева		
8	Әлеуметтік және тәрбие жұмысы жөніндегі орталық басшысы	З.Н. Шаймерденова		
9	Мемлекеттік тілді дамыту тобының басшысы	Б.А. Орынбасарова		
10	Студенттік ректор	А. Буркутов		

